

ชื่อพื้นเมือง : กุ่ม กุ่ม ข้าวไหม้ เฌียด ตำเขา ตำตะโก ตะกราย เนียนป่า

ไม้ต้น สูงถึง 15 เมตร เปลือก สีเทาอ่อนถึงน้ำตาลอมเทาหรือสีออกดำ เรียบหรือค่อนข้างหยาบ มีช่องอากาศทั่วไป เปลือกในสีเหลืองอ่อนหรือสีชมพูอมส้ม ใบ มีขนาดและรูปร่างหลายแบบมักรูปรีหรือขอบขนาน กว้าง 4-12 ซม. ยาว 10-32 ซม. ปลายถึงเรียวแหลม โคนรูปปลีถึงกลมเนื้อคล้ายแผ่นหนังหรือกระดาษเหนียวแข็ง ด้านบนค่อนข้างเป็นลอน ด้านบนเกลี้ยงหรือมีขนสีทองบนเส้นกลางใบ ด้านล่างมีขนสีสนิมถึงเกลี้ยง อาจมีนวล มักมีต่อมเป็นรู 2 ต่อม ใกล้โคนใบด้านล่าง เส้นใบ 12-18 คู่ มีเส้นใบสั้นแซมตรงกลาง เส้นใบค่อยๆ จางหายไปหรือเชื่อมเป็นวงห่างจากขอบใบ 1-2 มม. เป็นร่องหรืออาจด้านบน นูนด้านล่าง เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดจาง ก้านใบยาว 0.7-1.7 ซม. มีขนสีสนิมเมื่ออ่อน แก่เกลี้ยง กิ่งมีขนคล้ายก้านใบ ดอกเพศผู้ ออกเป็นช่อกระจุกแตกแขนงเล็ก เป็นง่าม ยาวถึง 15 ซม. มีถึง 10 ดอก ออกตามซอกใบหรือตาม กิ่งแก่ได้ ก้านใบ ก้านดอกยาว 1.5-2.5 มม. กลีบเลี้ยงยาว 3-4 มม. ปลายจักหนึ่งส่วนสามของกลีบเป็นแฉกรูปสามเหลี่ยม 4-5 แฉก พับจีบไม่ซ้อนกัน มีขน กลีบดอกสีขาวหรือสีชมพูอมส้มอ่อน ยาว 8-12 มม. ขนสีเงิน โคนเป็นหลอด ปลายจักครึ่งหนึ่งถึงหนึ่งส่วนสามของกลีบเป็นแฉก 4-5 แฉก มีขนสีเงินแน่นด้านนอก ด้านในเกลี้ยง เกสรเพศผู้ 14-18 อัน อับเรณูมีขนตรงเส้นกลาง รังไข่เป็นหมัน มีขน ดอกเพศเมีย ออกเดี่ยวหรือเป็นช่อกระจุกสั้น มี 2-5 ดอก ก้านดอกยาว 1-3 มม. มีขน กลีบเลี้ยงปลายจักเกือบถึงโคน กลีบดอกเหมือนในดอกเพศผู้แต่ใหญ่กว่า เกสรเพศผู้เป็นหมัน 8 อัน รังไข่มีขนกำมะหยี่ ก้านเกสรเพศเมียมี 4 อัน ผล กว้าง 1.5-3 ซม. ยาว 2-3.5 ซม. ก้านผลยาว 0.5-1 ซม. รูปไข่ถึงขอบขนานหรือกลม ปลายกลมแบนหรือบวมเล็กน้อย มียอดแหลมสั้น โคนกลม มีขนสีสนิมหรือสีเงินเมื่ออ่อน แก่เกลี้ยงและแข็งเมล็ด มี น้อยกว่า 8 เมล็ด กลีบเลี้ยงเส้นผ่านศูนย์กลาง 3-4 ซม. โอบหุ้มโคนผล ปลายจักครึ่งกลีบเป็นแฉก 4-5 แฉก ปลายชี้ตรง มีเนื้อเยื่อหนาแข็ง ระหว่างแฉก มีขนกำมะหยี่เมื่ออ่อน แก่ด้านนอกเกลี้ยง พบในป่าเดิมและป่ารุ่น

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชยอน พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Diospyros0wallichii0King010Gamble>